

Бляшин Н.Я.

магістрант спеціальності «Туризм»

Маслиган О.О.

к.е.н., доц. кафедри туризму та рекреації

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

sms11111@rambler.ru

ІСТОРИЧНИЙ ГЕНЕЗИС ВЕЛНЕС ТУРИЗМУ

Велнес туризм розглядається як відносно новий напрямок туристичної галузі та складова лікувально-оздоровчого сегменту, проте безліч знахідок археологів свідчать про те, що подорожі, головна мета яких покращення здоров'я, існували вже тисячі років тому. До прикладу у античних греків, існував термін «Kalokagatia» (що означав єдність душі і тіла) [3], а в Угорщині «well» (джерело або святе джерело), що розглядався як аналог послуг з відвідування купалень з термальними водами. Зважаючи на це має сенс поєднання категорій wellness & spa, яке характерно для більшості велнес-центрів. Вперше базова категорія «Wellness», що є основою цього напрямку розглянута та впроваджена у практику у 1959 р. американським лікарем Х.Л. Данном. Дана категорія мала походження від слів «fitness» і «well-being» та була синонімом гарного самопочуття та добробуту людини. Велнес набрав популярності у американському суспільстві через чисельні публікації Х. Данна, Д. Арделла и др.. [3], які стали основою для виділення основних принципів здорового способу життя [3] або принципів Wellness (рис. 1.).

У Європі категорія «Wellness» набула популярності до початку 1990-х р. і тільки з 2000-х р. з'явилося і в Україні, як оздоровчий або велнес туризм. та складова лікувально-оздоровчого туризму. При цьому періодизацію розвитку велнес-туризму можна поділити на такі етапи:

1) початковий - з античних часів і до XVIII ст. На цьому етапі з'являються перші курорти (Абано-Терме, Монтекатіні-Терме, Монсумано-Терме, Сірміоне-

Терме, Сан-Пелегріно-Терме), які мали змогу відвідувати тільки окремі особи) та формується вислів «sanitas pro aqua», що означає здоров'я через воду. Подорожі головна мета яких оздоровлення, мали місце у I-II ст. н. е. у Римі;

2) становлення організованого лікувально-оздоровчого туризму - з XVIII ст. до другої половини XX ст. Етап характеризується вивченням властивостей природних та кліматичних ресурсів, появою спеціалізованих курортів (зокрема Віші, Баден-Баден, Карлсбад [1]) та розширенням їх інфраструктури;

3) виокремлення велнес-туризму у новий вид туристичної діяльності та розвиток - з другої половини XX ст. і до тепер. Для цього етапу характерне поглиблення спеціалізації курортів та розширення асортименту оздоровчих програм.

Рис.1. Принципи Wellness (розроблено автором на основі [2])

Примітки.

* - 1. Особистісний розвиток, самоосвіта; 2. заходи спрямовані на попередження захворювань; 3. раціональне використання власного життєвого потенціалу, відсутність шкідливих звичок; 4. збалансоване харчування, яке передуює зміцненню здоров'я; 5. догляд за тілом та розумні фізичні навантаження.

Разом з тим до 2014 р. тільки 7% від їх загальної кількості пов'язані з оздоровленням. Враховуючи це лише в 11% з них оздоровлення це головна мета (решта орієнтуються на велнес, як на доповнення до основного відпочинку). Однак, у 2015-2017 рр. велнес туризм розвивається швидше

(зокрема це 20% від їх загальної кількості [2]) та починає становлення як окремий вид туризму.

Список використаних джерел

1. Устименко Л.М. Історія туризму. [Текст]/ Л. М. Устименко, І.Ю. Афанасьєв – К.: Альтерпрес, 2005. – 320 с.
2. Тренды велнес-туризма. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hotelier.pro/sales/item/2401-wellness>
3. Що таке Wellness? Велнес-індустрія. Принципи велнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://womenshealth.pp.ua/>

УДК 338.48 (477)

Галасюк С.С.

Одеський національний економічний університет

м. Одеса

svetlana.galasyuk@gmail.com

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

За часів набуття незалежності в Україні почався досить складний етап у вітчизняному готельному бізнесі, ознаками якого були: повсюдне закриття чи перепрофілювання готелів; відсутність необхідних інвестицій в їх розвиток; катастрофічне зменшення рентабельності, зростання плинності кадрів [1]. В умовах сьогодення на розвиток сфери туризму та гостинності негативно впливають анексія АР Крим, проведення АТО на Донбасі, погіршення соціально-економічного стану та інвестиційного клімату держави, низький рівень загальної та туристичної інфраструктури тощо.

Оцінка сучасного стану засобів розміщення України та пропонування ймовірних шляхів щодо його вдосконалення є предметом наукових праць багатьох українських вчених [1; 2; 3; 4; 5].

Динаміку розвитку вітчизняних підприємств готельного господарства за 2014-2016 роки можна проаналізувати на підставі даних статистичних бюлетенів [6] (табл. 1).